

Citlivý řez ovocných stromů

Ing. Jan Oulehla

abellio

sadaři z Vysočiny

Mob.: 702 069 441 email: abellio.stromy@gmail.com fb:Sadaři z Vysočiny

Řezat/neřezat?

- Permakulturní zahrady
- Extenzivní sady
- Intenzivní sady
- Potřebuje strom řez?
- Co se stane, když řez neudělám?

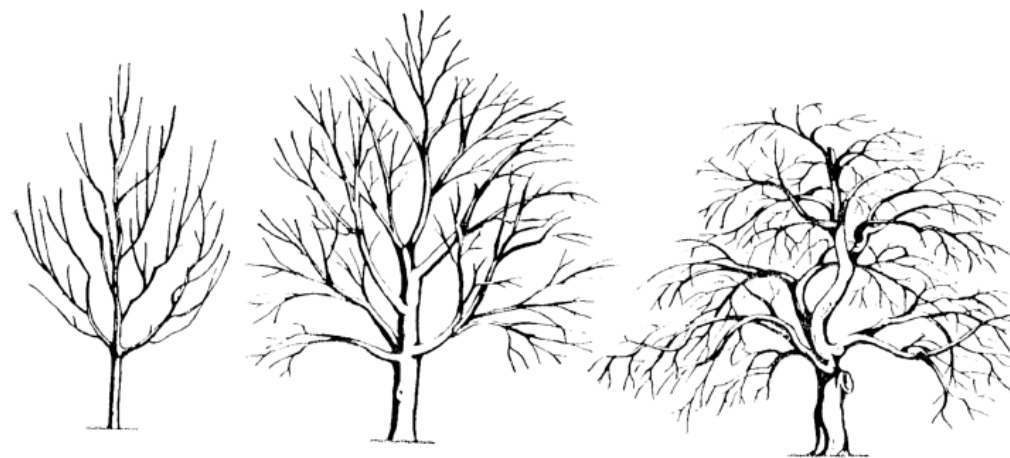

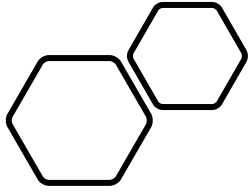
Cíle řezu

- Vytvořit pevnou kostru s účelným rozmístěním kosterních větví
- Zabezpečit optimální osvětlení a vzdušnost všech částí koruny
- Zajistit fyziologickou rovnováhu mezi růstem a plodností
- Stabilizovat každoroční výnosy kvalitního ovoce
- Zlepšit zdravotní stav a prodloužit životnosti

Fáze života stromu

- Fáze růstu
  - 5 až 10 let
- Fáze růstu a plodnosti
  - zpomalení růstu- první plody
- Fáze plodnosti a růstu
  - strom je dospělý, plodnost v rovnováze s růstem
- Fáze plodnosti
  - posun plodnosti na periferie korun
- Fáze odumírání
  - prosychání, zhoršená plodnost

Výsadba

- Opěrný kůl nezbytný
- Mulčování
- Zálivka
- Ochrana proti okusu
- Vyvázání ke kůlu

Výběr podnože

- Semenné x typové podnože
- Výsadby do krajiny = semenné podnože
- Jabloně – jabloňový semenáč (z typových jedině A2)
- Hrušně – hrušňový semenáč, hrušňové pláně (hrušeň polnička)
- Slivoně – myrobalán (méně vzrůstná zelená renklóda)
- Třešně – třešeň ptáčnice
- Broskvoně – nejsou příliš vhodné do krajiny
- Meruňky – myrobalán, meruňkový semenáč

Výběr podnože – slabě rostoucí typové

- Na menší zahrady = typové podnože
- Jabloně – MM106, M10, M9, P14
- Hrušně – kdoule
- Slivoně – zelená renklóda, St.Julien, Wazonova
- Třešně – Colt, Gisela
- Broskvoně – St. Julien
- Meruňky – St. Julien

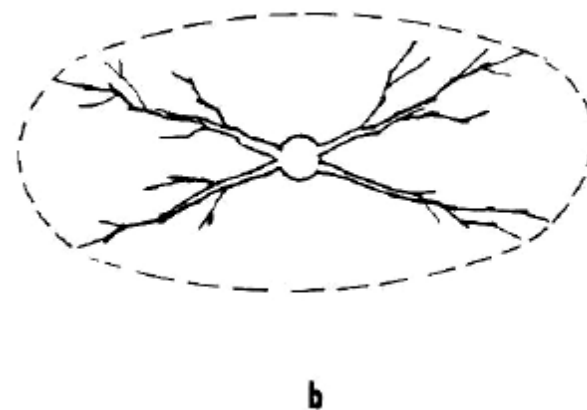
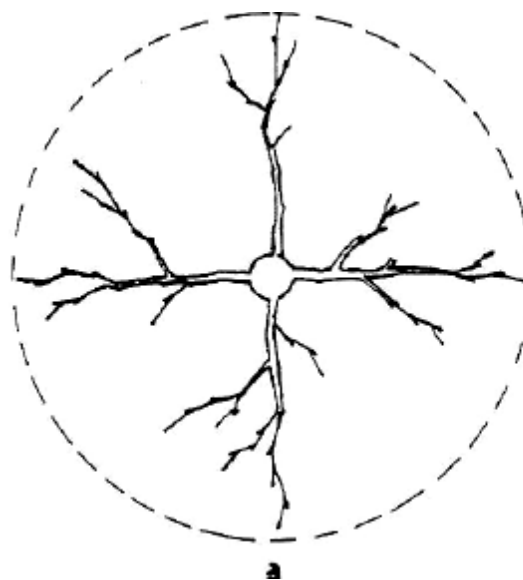
Rozmístění stromů v sadu (rozestupy v metrech)

- Hrušně 10x10
- Jabloně 9x9
- Slivoně 8x8
- Třešně 11x11
- Ořešáky 16x16
- Broskvoně 6x6
- Meruňky 8x8
- Jeřáb sladkoplodý 8x8
- Jeřáb oskeruše 16x16
- Hrušeň Tatarova 12x12

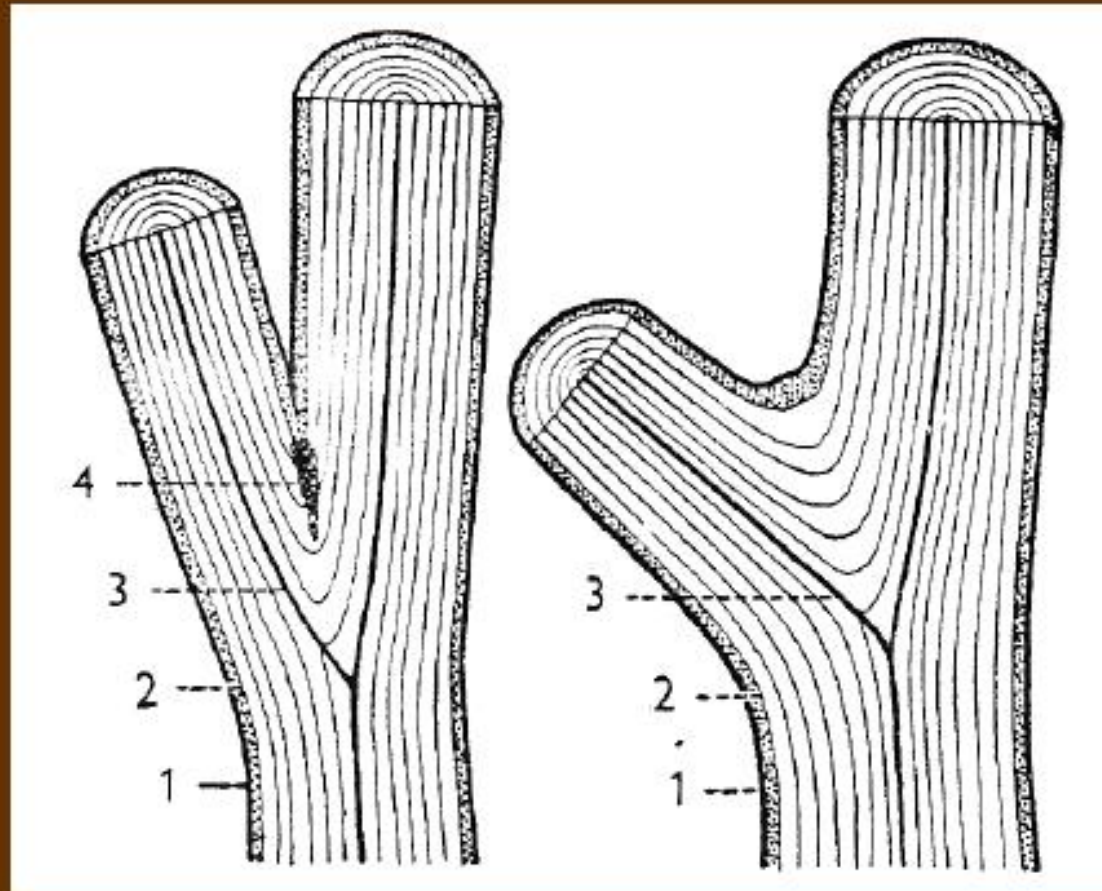

Výchovný řez

- Srovnání rozdílů mezi kořeny a nadzemní částí
- Tvarování a založení koruny
- Posílení větví
- Termín předjaří

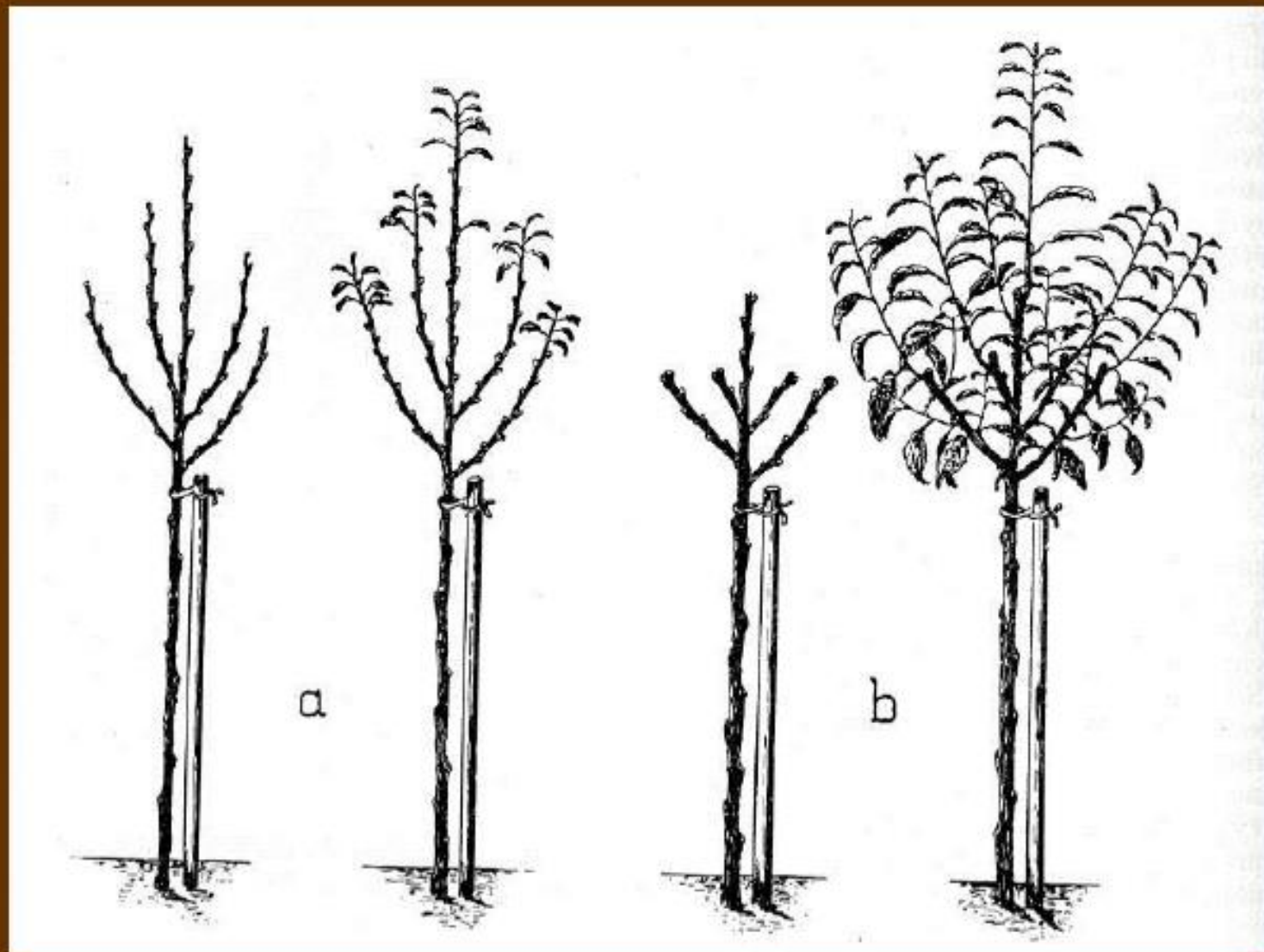
Úhel odklonu ramen od prodlouženého kmene

1 - živá kůra, 2 - kambium, 3 - dřev,
4 - část odumírajícího dřeva a kůry

Vliv zakrácení na větvení

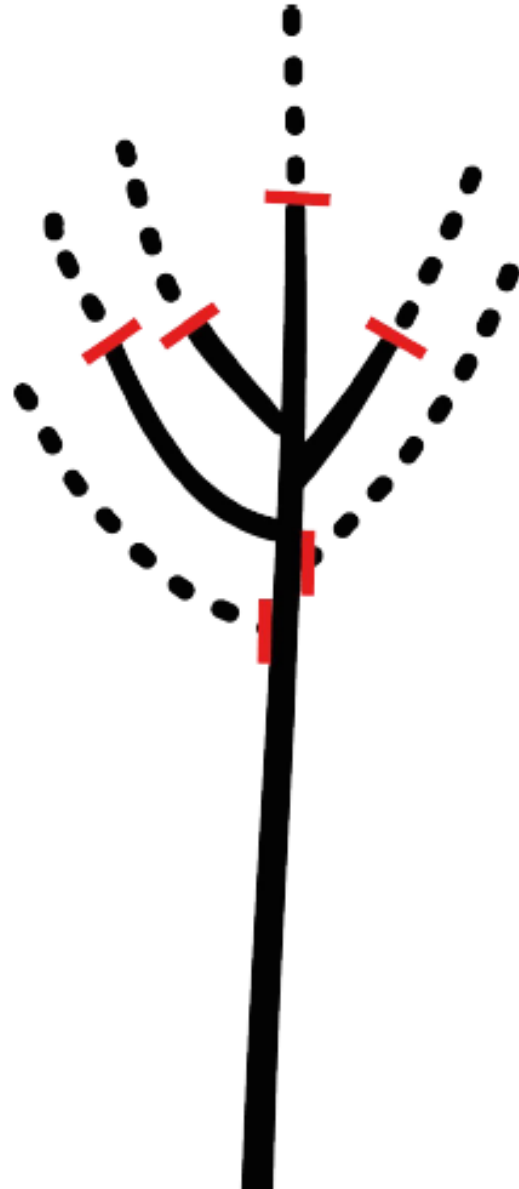
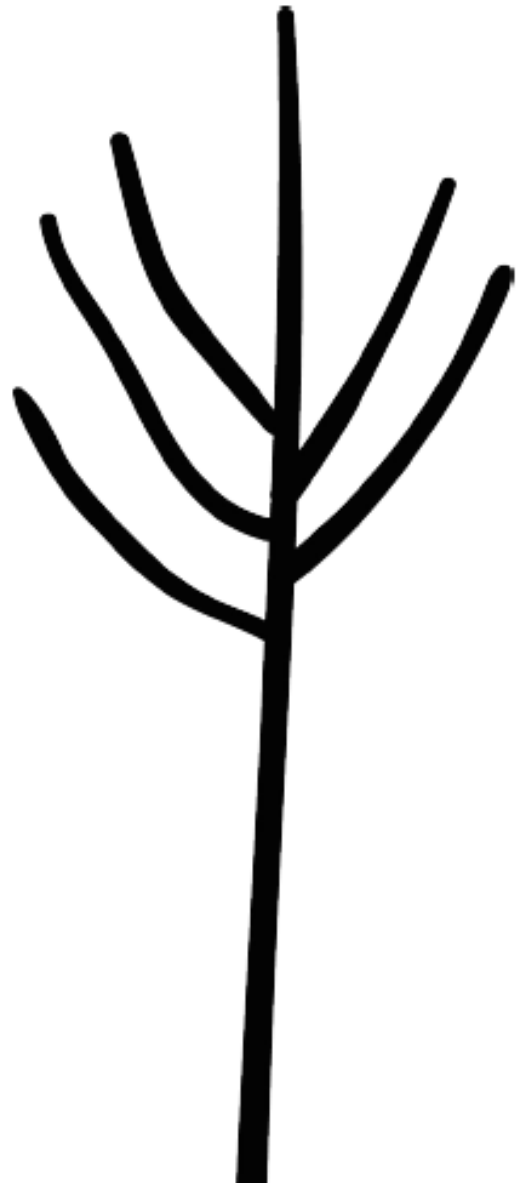

nezakrácení

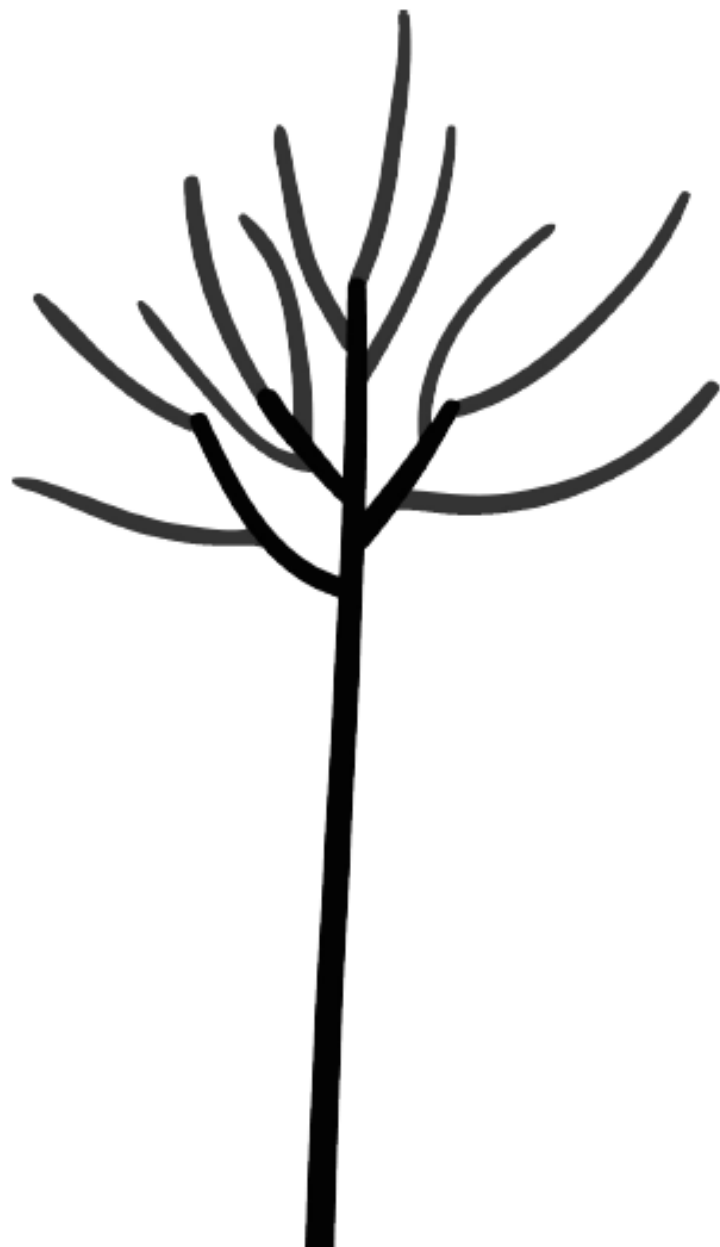
zakrácení

1. řez - ihned po výsadbě

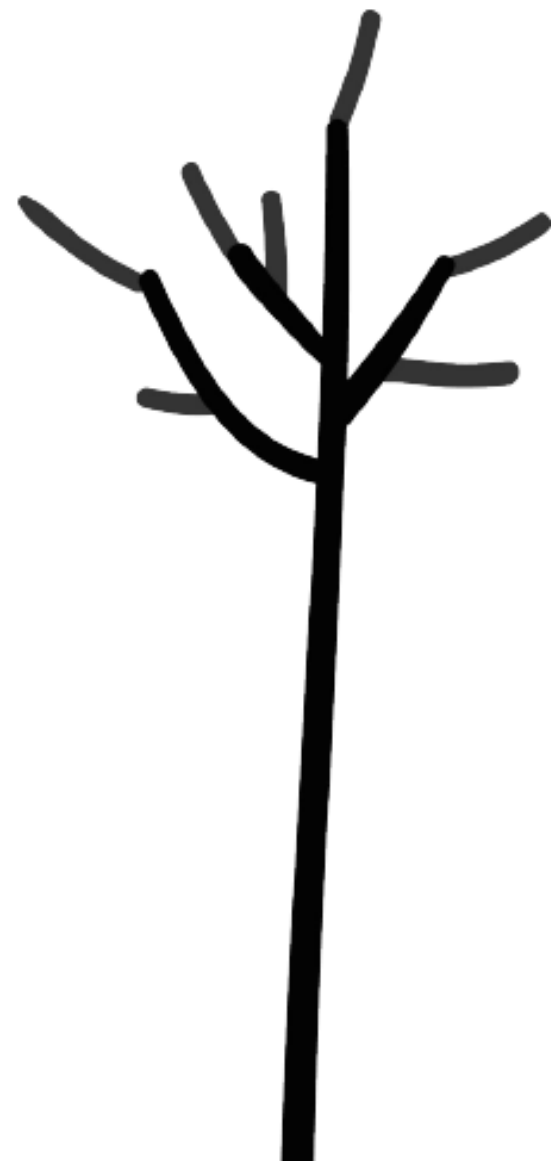
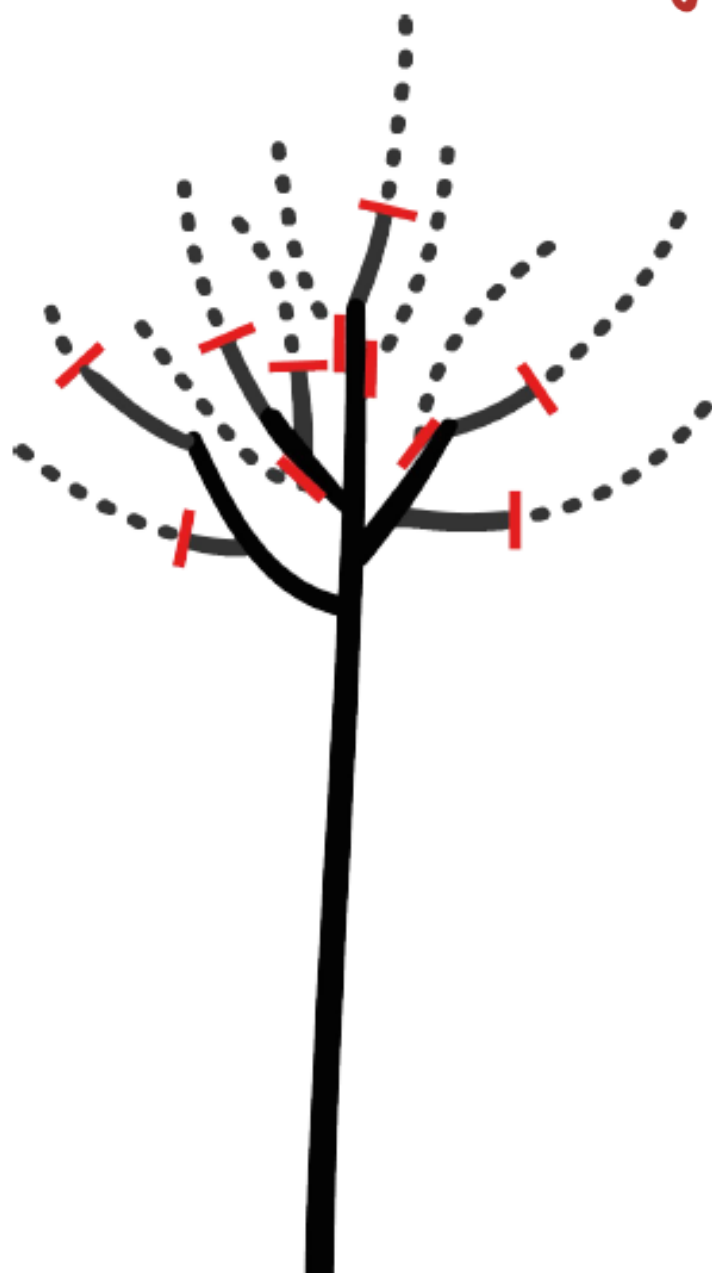
Potulný sadař

2. řez

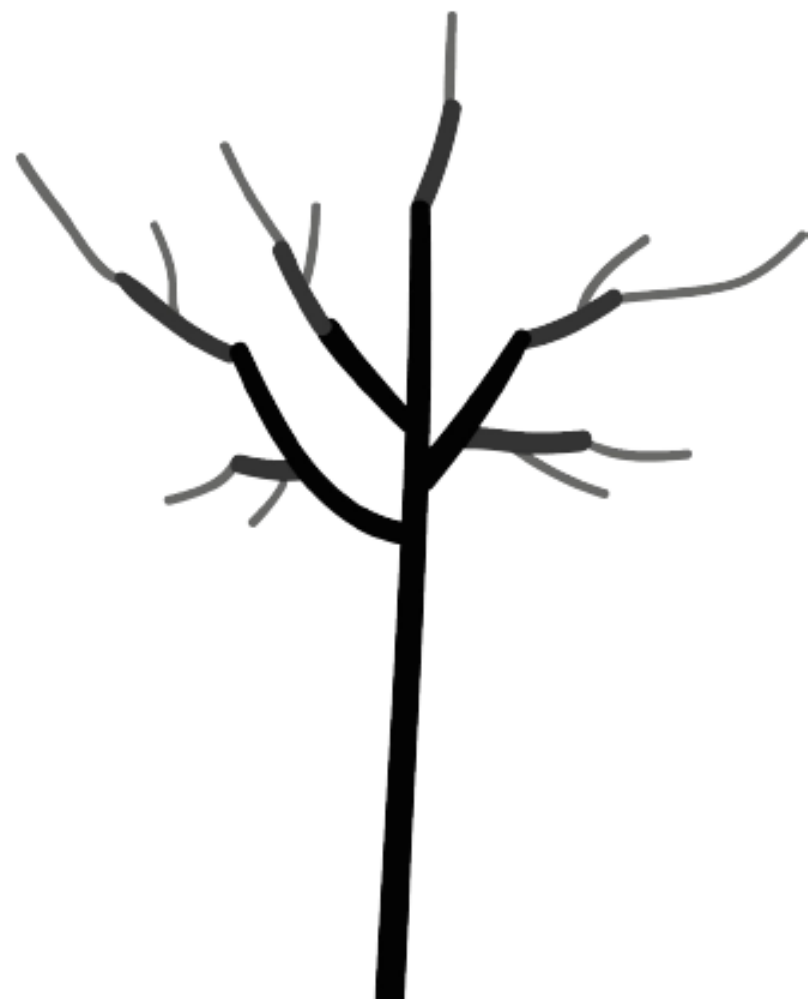
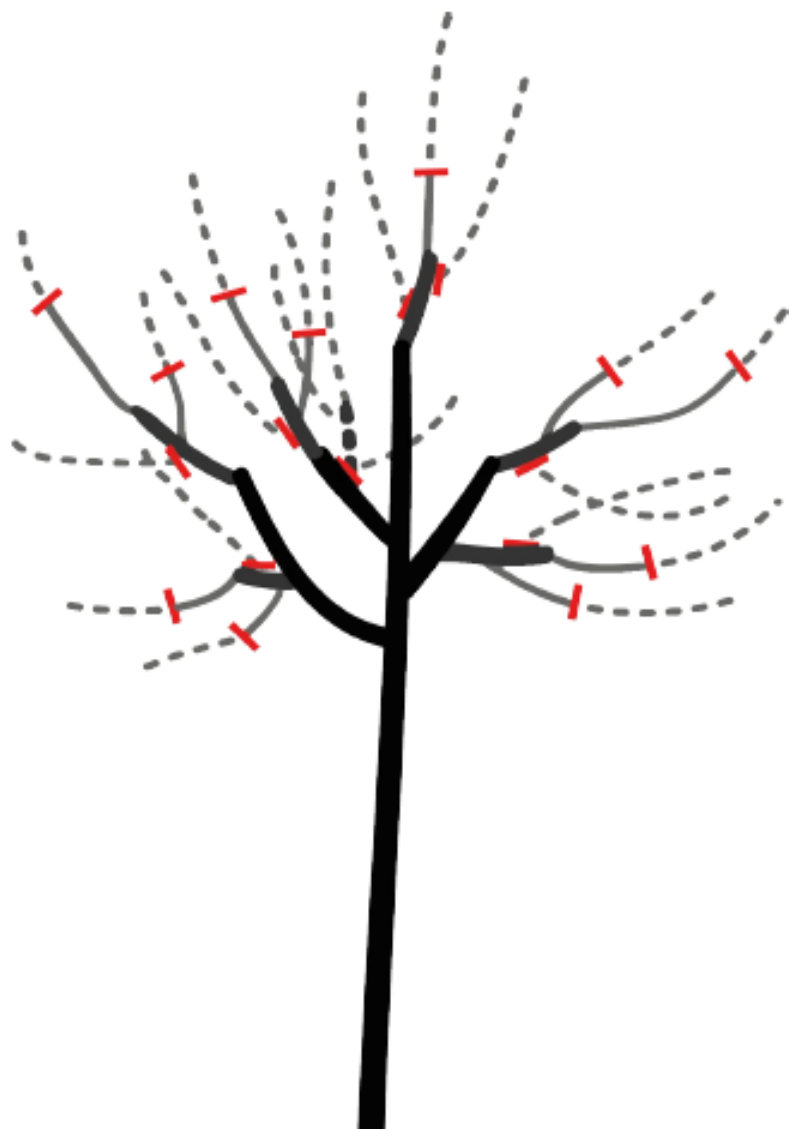
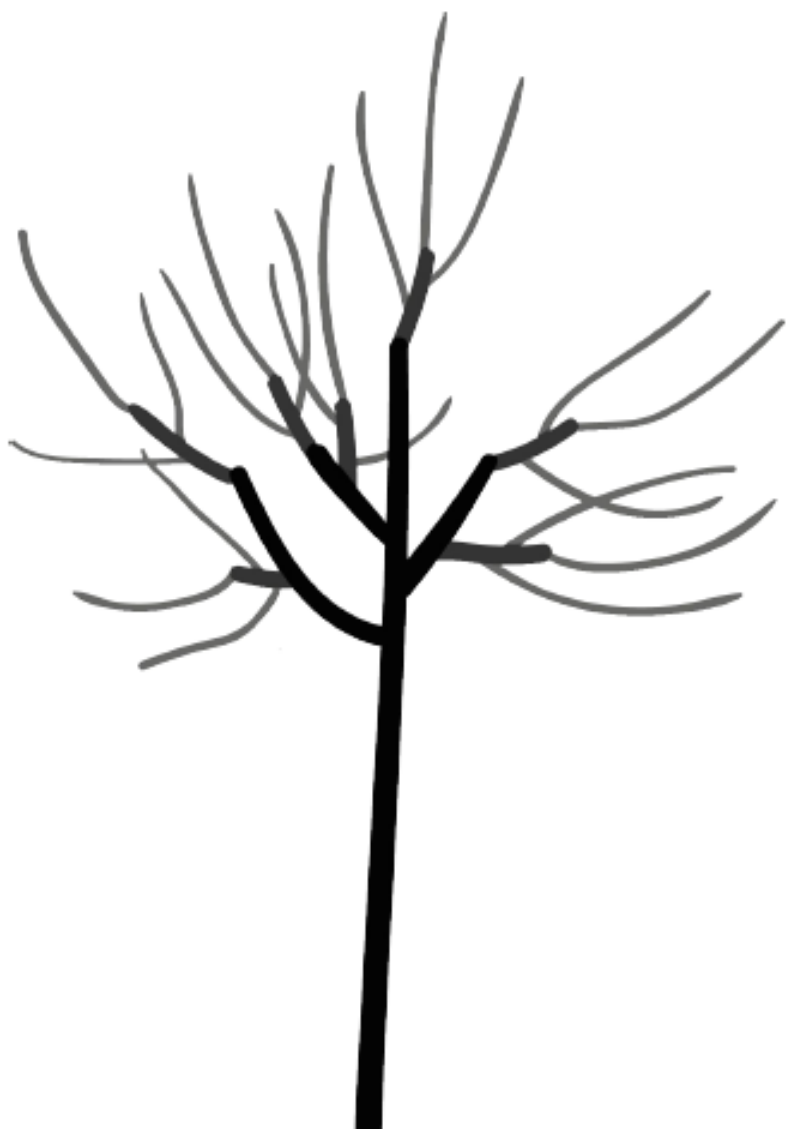

Potulný sadař

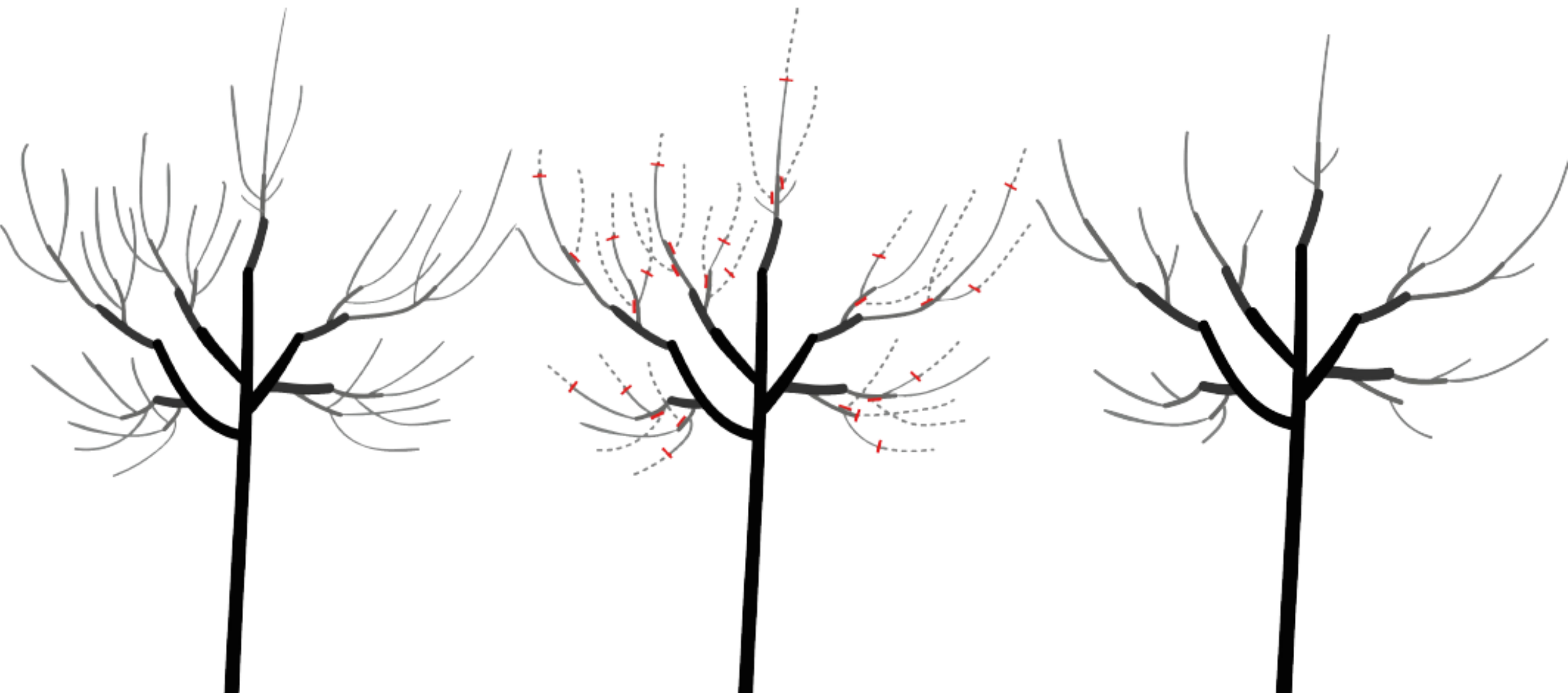
3. řez

Potulný sadař

4. řez

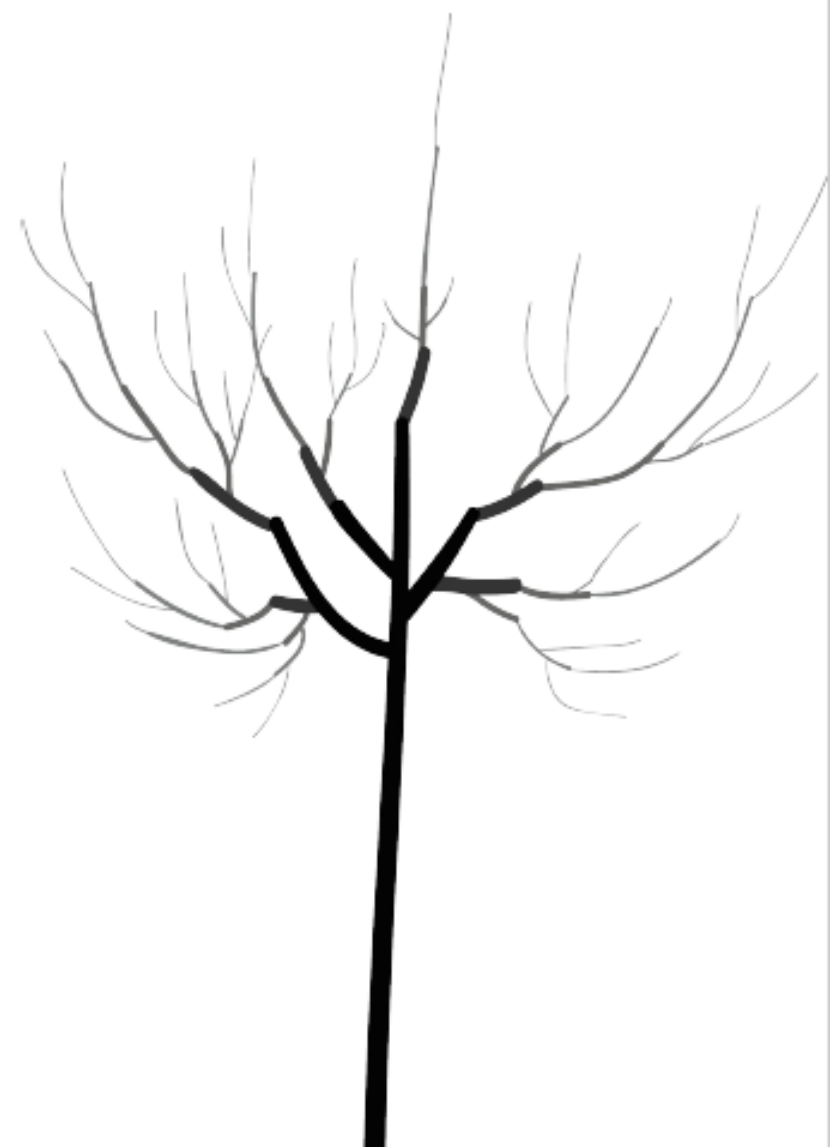
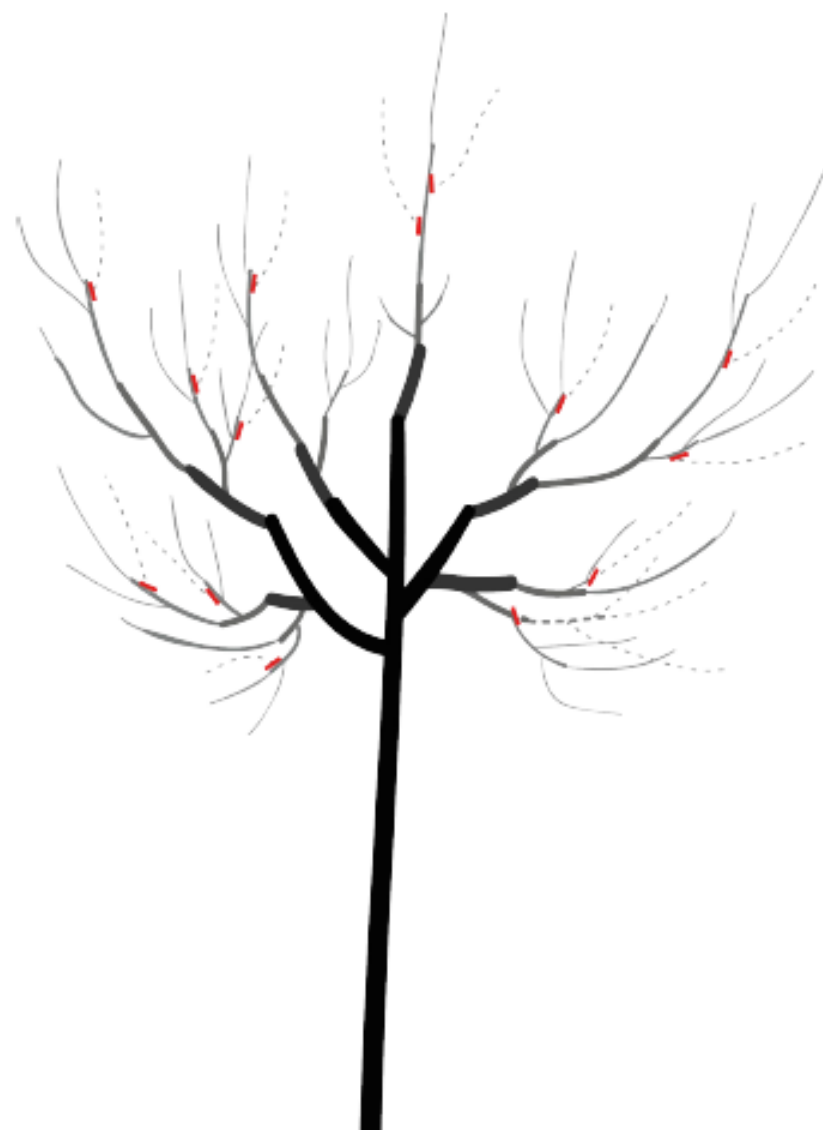
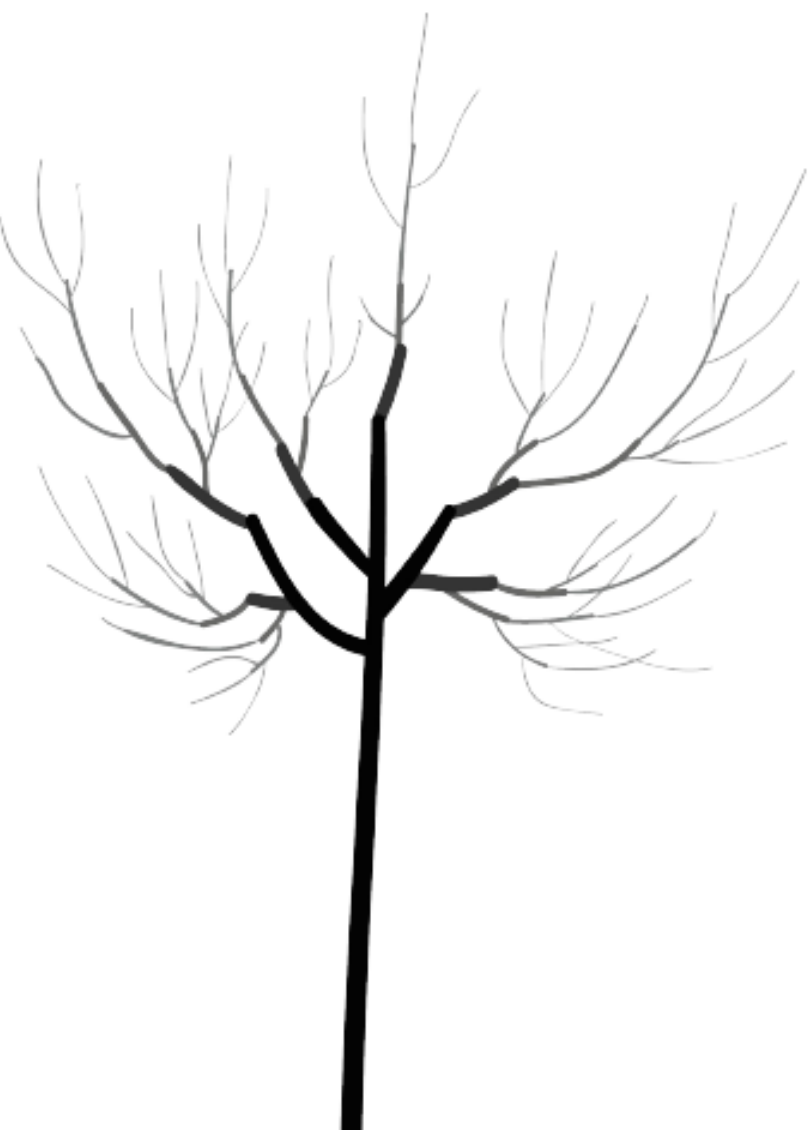
Potulný sadař

5. řez

Potulný sadař

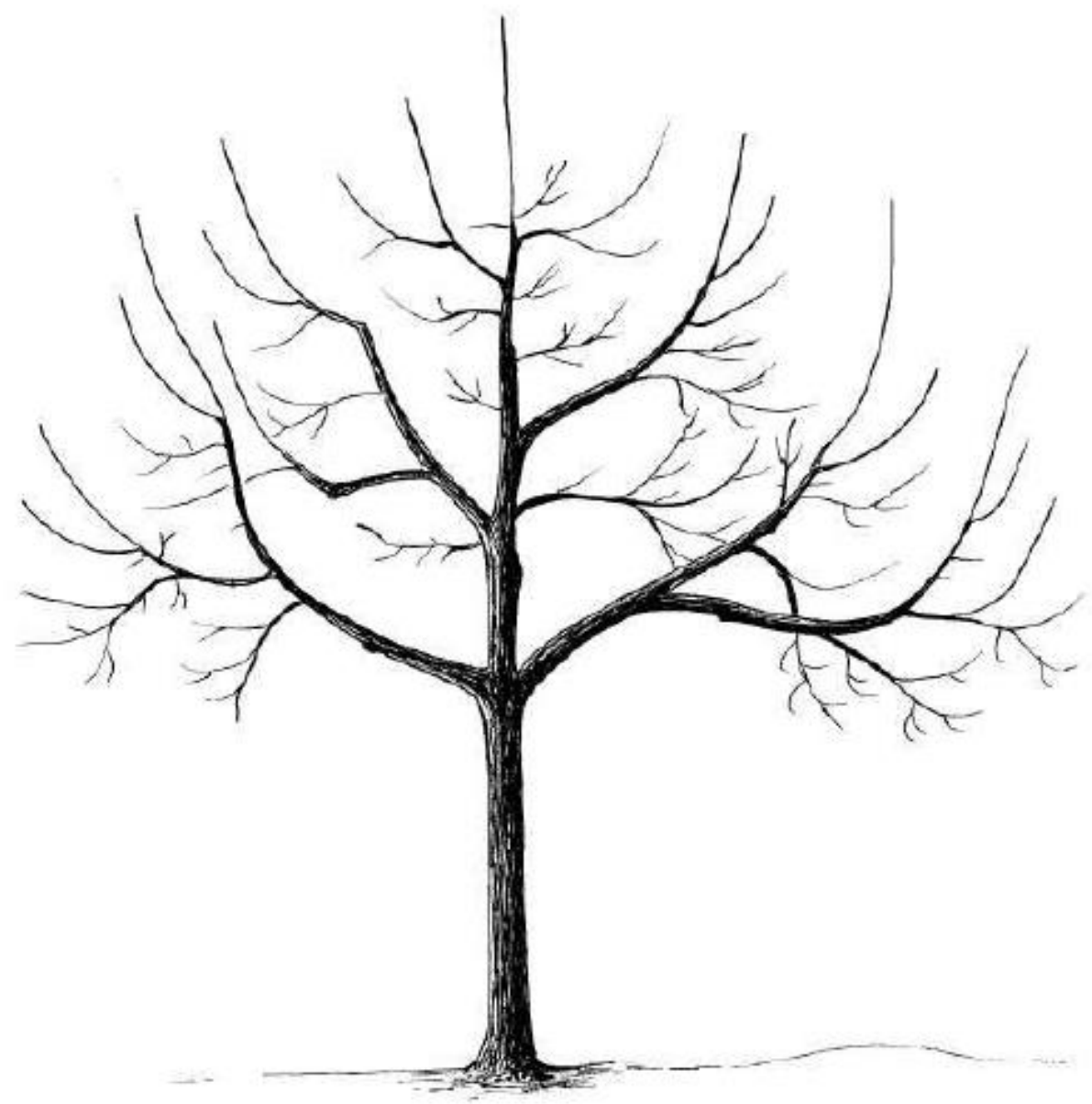
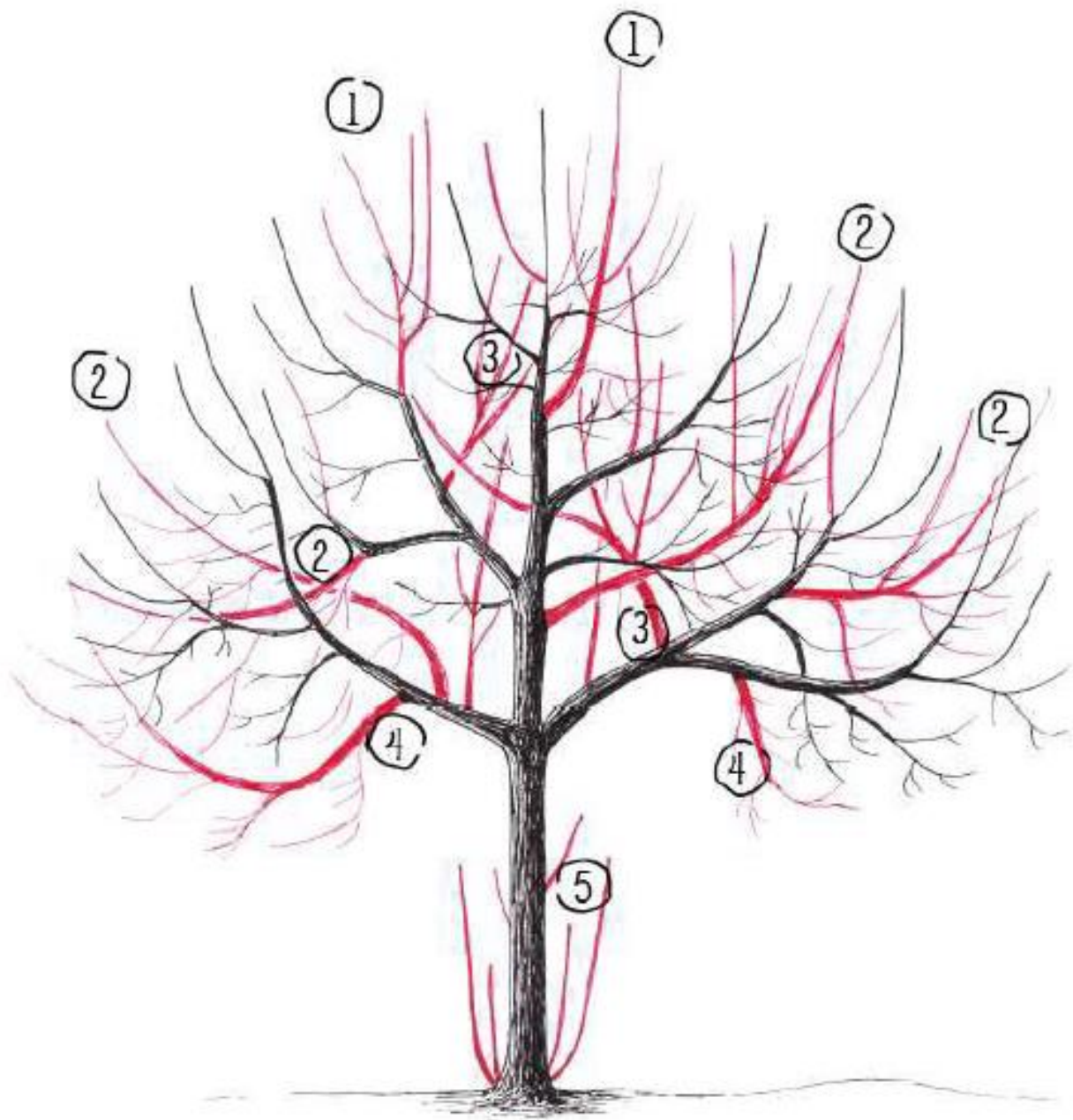

Udržovací řez

- Nezakracujeme výhony
- Jen, když je potřeba
- Prostor pro každou větev
- Spodek má přednost před vrchem
- Konkurenční větve
- Neměníme habitus

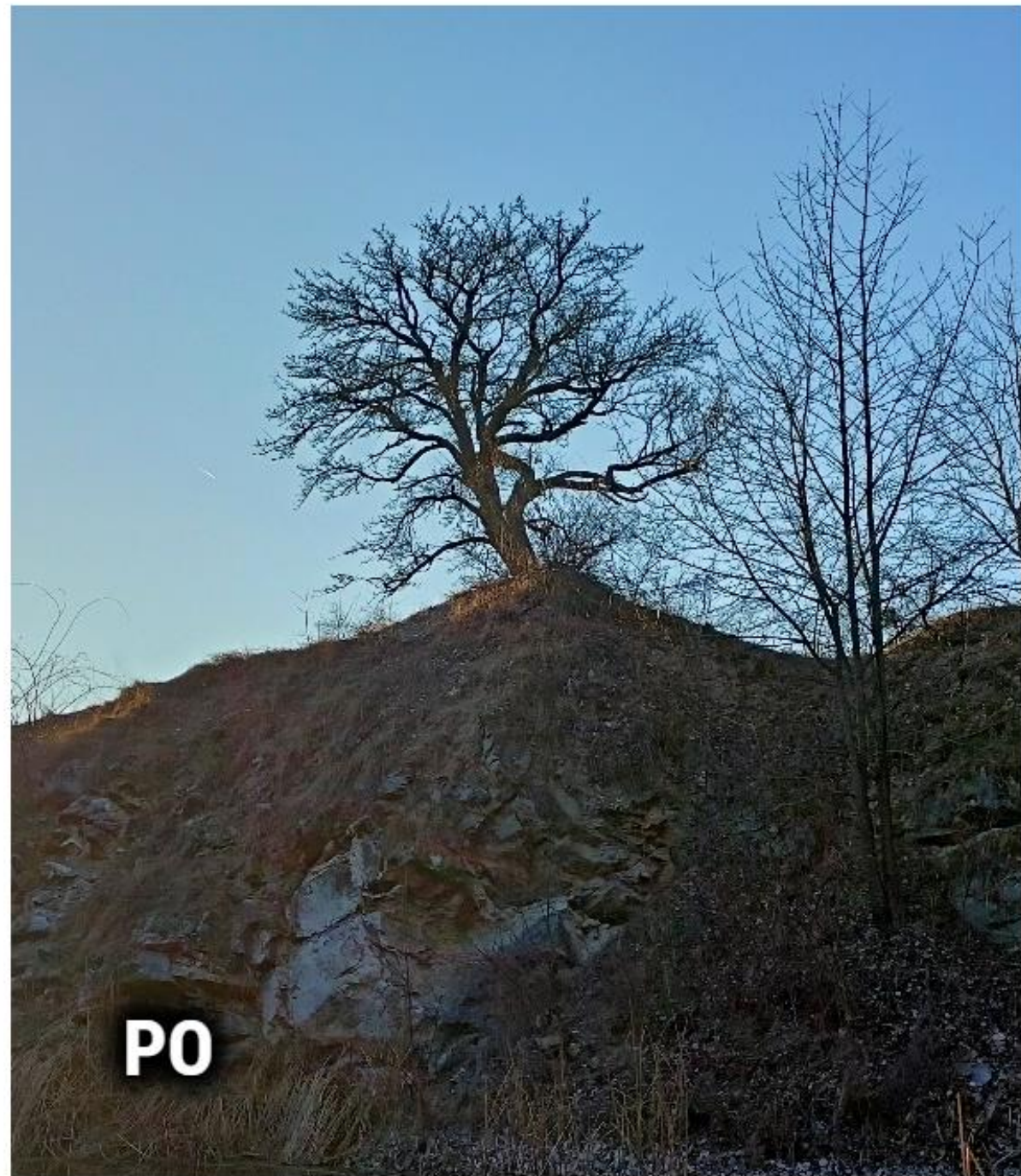
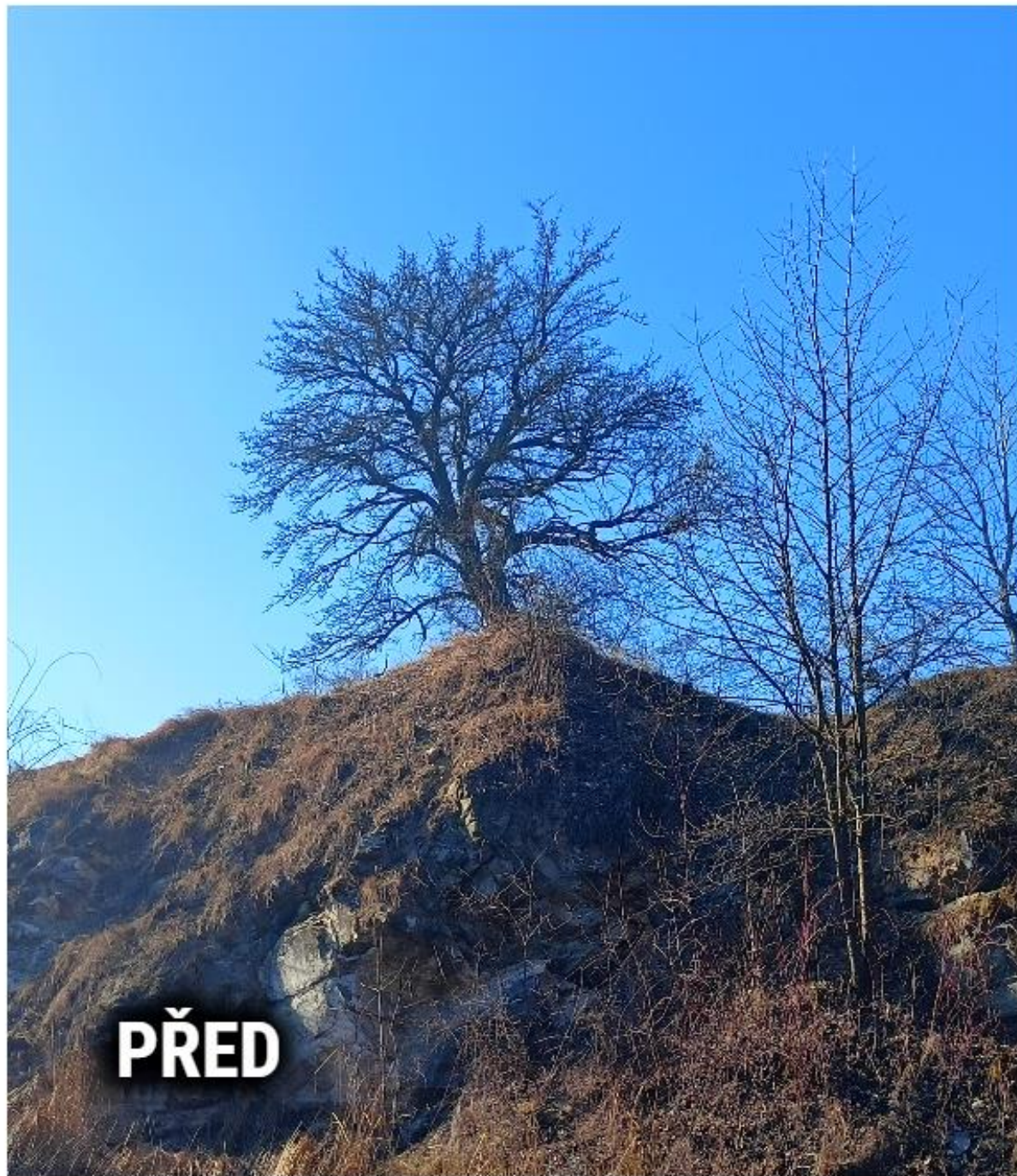

Principy

- Prosvětlujeme
- Snižujeme páky
- Upřednostnění spodních větví
- Velikost řezných ran!!
- Max. $\frac{1}{4}$ objemu

Zmlazovací řez

- 4. fáze života stromu
- Navrácení do plodnosti a růstu
- Individuální dle stromu a druhu
- Schopnost odhadnout reakci stromu
- Vyžaduje zkušenost!!

‘Madame Verté’

‘Špínka’

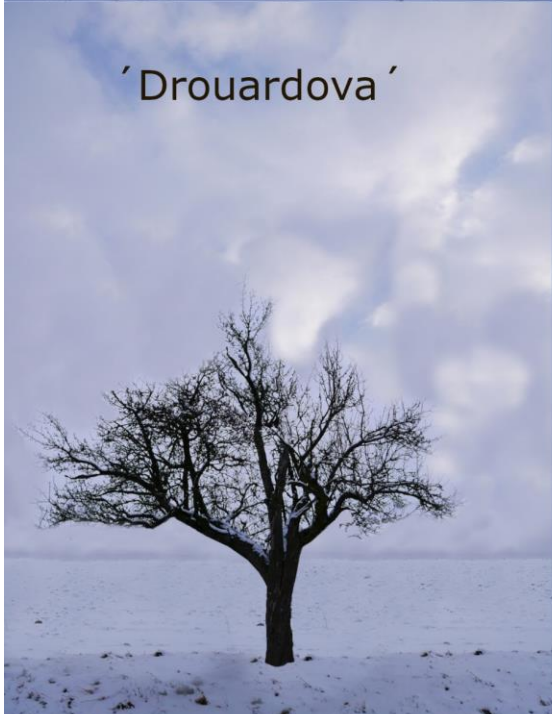
‘Williamsova’

‘Hardyho’

‘Drouardova’

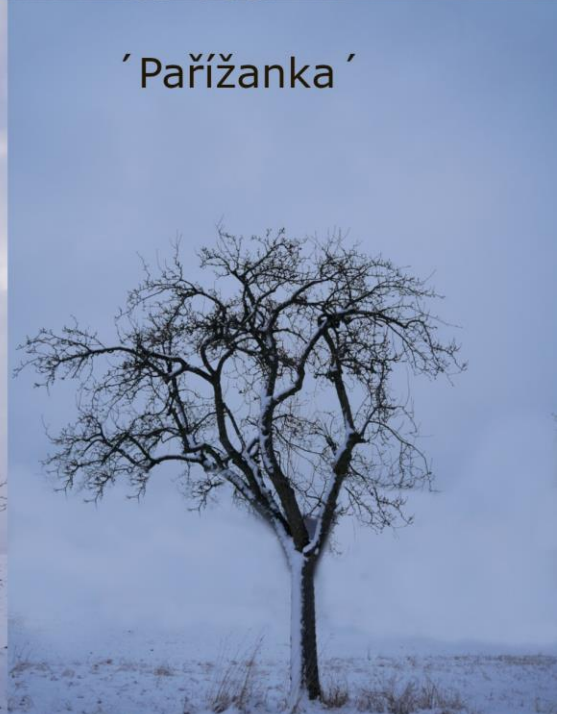
‘Křivice’

‘Boscova lahvice’

‘Pařížanka’

Opravné řezy

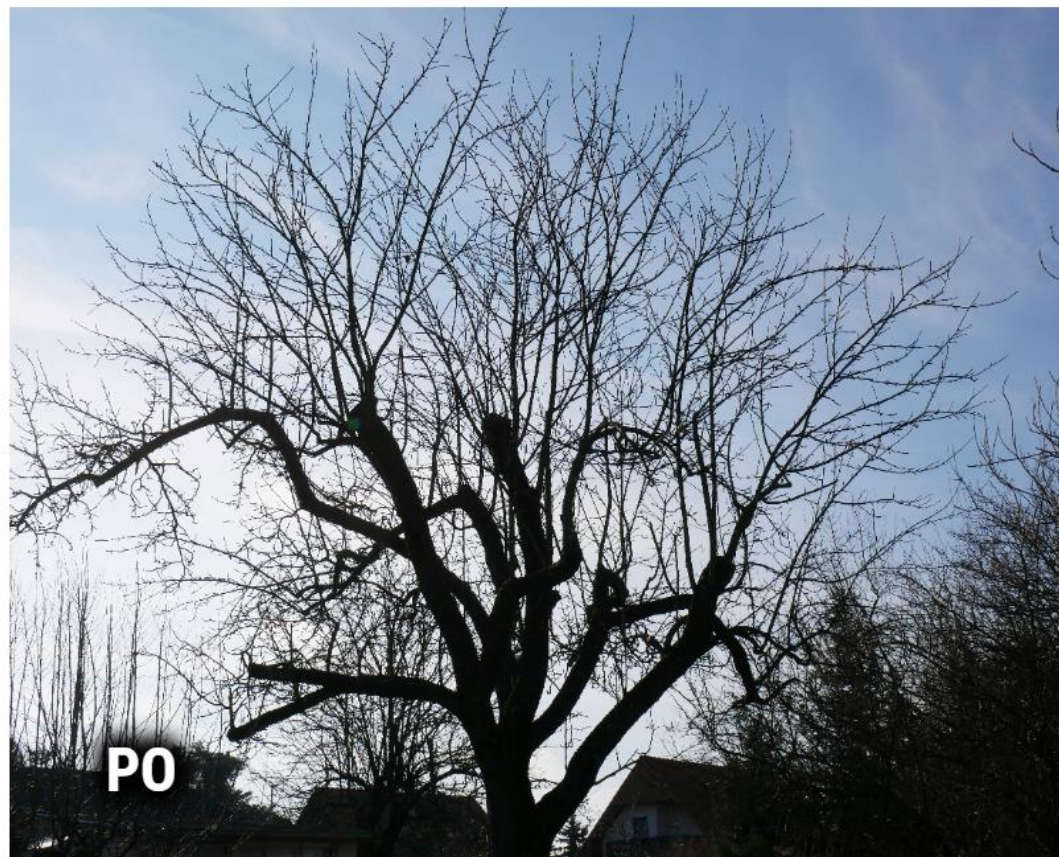
- Zababčené stromy (předčasně vstupuje do plodnosti)
- Špatně založené koruny
- Velký počet kosterních větví
- Podrůstání podnoží
- Čím dříve, tím lépe

Zavlčené stromy

- vlk= bujné přírůstky se svislým růstem
- Často reakce na špatně provedený řez
- Vlky nemusíme odstraňovat, ale můžeme z nich zapěstovat kvalitní korunu

Termín řezu

- Vegetační klid
  - Peckoviny x jádroviny
  - Řez za vegetace?
  - Ořešáky
-
- Fáze měsíce?
  - Řezání za mrazu?
  - Houbové choroby u peckovin a klejotok

Technika řezu

- Pravidlo 1/3
- Ostré nářadí- Felco, Silky
- Větvní kroužek
- Na boční větev
- Na pupen
- Korní hřebínek

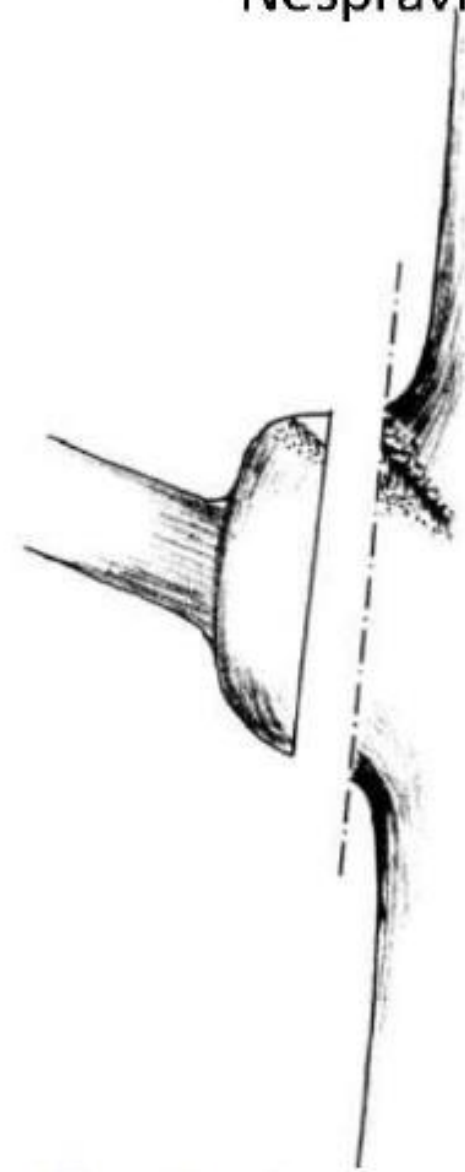
Správne vedený rez

Optimálne vedený rez

Vetvový golier ostáva neporušený, oddelený je len konár. Vetvový golier je kmeňom vytvorené a udržiavané pletivo

Nesprávne

Zle vedený rez

Rez cez vetvový golier poškodzuje pletivo kmeňa a spôsobuje zbytočne veľké poranenie.

Chyby při řezu

- Lízanec nebo pahýl
- Odřezávání vlků
- Velké rány
- Vyholování větví
- Každoroční řez
- Odřezávání plodonosného obrostu
- Dekapitace stromu

